

Република Србија
Град Крагујевац
Градско веће
Број: 50-83/25-V
Датум: 11. децембар 2025. године
Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Примљено 12 DEC 2025				
Орган	Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
I		50-81		

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА
- за Председника Скупштине града Крагујевца -

У складу са чланом 119. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 16/21) достављамо Вам, како бисте уврстили у предложени дневни ред седнице Скупштине града Крагујевца,

- Предлог одлуке о доношењу Програма „Здравље без предрасуда:
Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“

Уколико у дневни ред седнице Скупштине града уврстите Предлог одлуке о доношењу Програма „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“, за представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца, Градско веће одредило је др Јелену Павић, члана Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

Заменик Градоначелника,
Дејан Ружић

Република Србија

Град Крагујевац

Градско веће

Број: 50-83/25-V

Датум: 11. децембар 2025. године

К р а г у ј е в а ц

Градско веће, на основу члана 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14- др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члана 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члана 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 29/24-пречишћен текст) и члана 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24), на седници одржаној дана, 11. децембра 2025.године, доноси

З А К Љ У Ч А К

о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“

I Утврђује се Предлог одлуке о доношењу Програма „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“ и упућује се Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

II За представника предлагача на седници Скупштине града Крагујевца одређује се др Јелена Павић, члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Закључка о утврђивању Предлога одлуке о доношењу Програма „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“ (у даљем тексту: Закључак), садржан је у члану 46. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", број 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон), члану 59. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19), члану 2. став 1. тачка 1. Одлуке о Градском већу ("Службени лист града Крагујевца", број 29/24-пречишћен текст) и члану 49. став 3. Пословника о раду Градског већа ("Службени лист града Крагујевца", број 13/24), којима је утврђено да је Градско веће предлагач аката које доноси Скупштина града Крагујевца, као и да закључком одлучује о процедуралним питањима и иницира доношење и предлагање одлука и других аката, као и начин решавања појединих питања.

Разлог за доношење овог закључка је процедуралног карактера и основ је за упућивање Предлога одлуке о доношењу Програма „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“, Скупштини града Крагујевца, на разматрање и доношење.

Заменик Градоначелника,

Дејан Ружић, с.р.

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за друштвене
делатности
Број: XXV- 1022/25
Датум: 10. децембар 2025. године
К р а г у ј е в а ц

Г Р А Д С К О М В Е Ћ У
-председнику-

Градска управа за друштвене делатности припремила је, у складу са чланом 52. став 1. тачка 1. у вези члана 66. став 7. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Србије", бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16-др. закон, 47/18 и 111/21-др. закон), чланом 68. став 1. тачка 1. Статута града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 8/19) и чланом 11. став 1. алинеја четврта Одлуке о организацији Градских управа града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 37/21-пречишћен текст и 14/23) и упућује Градском већу на разматрање и одлучивање:

**- Нацрт одлуке о доношењу Програма „Здравље без предрасуда:
Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“**

Нацрт одлуке о доношењу Програма „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“ припремљен је у складу са одредбама:

1. члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19),
2. члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21) и
3. одредбама Правилника о припреми, достављању и контроли нацрта/предлога аката који се упућују Градском већу („Службени лист града Крагујевца“, број 14/24, 15/24 и 9/25).

Предлажемо да у Дневни ред седнице уврстите Нацрт одлуке о доношењу Програма „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“ и уколико то учините, за представника предлагача на седници Градског већа одређује се др Јелена Павић, члан Градског већа за здравствену и социјалну заштиту.

ВД НАЧЕЛНИКА,

Тамара Јовановић, с.р.

Скупштина града Крагујевца, на основу члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16), у вези са чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19) и члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21), на седници одржаној дана _____ 2025. године, доноси

**ОДЛУКУ
О ДОНОШЕЊУ ПРОГРАМА
„ЗДРАВЉЕ БЕЗ ПРЕДРАСУДА:
ЕДУКАЦИЈА ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА У ЦИЉУ СУЗБИЈАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ
РОМА“**

I Доноси се Програм „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“ (у даљем тексту: Програм), који је предложио Институт за јавно здравље Крагујевца, као носилац активности у области деловања јавног здравља за територију града Крагујевца.

Програм ће се реализовати током 2026. године, представља програм из области јавног здравља и саставни је део ове одлуке.

II Спровођење Програма прати Савет за здравље града Крагујевца, даје мишљење на Извештај о остваривању Програма и предлаже мере за његово унапређење.

III Ову одлуку објавити у „Службеном листу града Крагујевца“.

О б р а з л о ж е њ е

Правни основ за доношење Одлуке о доношењу Програма „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“ садржан је у одредбама члана 14. став 2. и члана 22. став 2. Закона о јавном здрављу („Службени гласник Републике Србије“, број 15/16) и члана 180. став 2. Пословника Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 16/21), којима је прописано да јединица локалне самоуправе доноси и финансира посебне програме из области јавног здравља за своју територију, да јединице локалне самоуправе финансирају програме из области јавног здравља за своју територију које спроводе институти и заводи за јавно здравље самостално или у сарадњи са другим учесницима, као и да Скупштина града у вршењу своје надлежности доноси одлуке. Чланом 16. став 3. и став 5. Правилника о ближим условима и обавезама за деловање у области јавног здравља („Службени гласник Републике Србије“, број 94/19) прописано је да су програми из области јавног здравља који се финансирају из буџета јединице локалне самоуправе усмерени ка реализацији приоритета дефинисаних планом јавног здравља, као и на друге активности према процени и могућностима носилаца и учесника у области јавног здравља и да се реализација наведених програма спроводи директним уговарањем између јединица локалне самоуправе и института, односно завода за јавно здравље у складу са надлежностима прописаним законом.

Разлог за доношење ове одлуке садржан је у потреби доношења посебног програма из области јавног здравља, којим се уређује спровођење активности у циљу јачања поверења између ромске популације и здравствених радника, који могу трајно побољшати здравствене исходе у заједници.

Општи циљ: Допринос изградњи инклузивног и недискриминаторног здравственог система у коме сви грађани, укључујући ромску популацију, имају равноправан приступ здравственој заштити.

Специфични циљеви:

1. Повећати знање и сензибилисање здравствених радника за положај Рома и проблем дискриминације у здравственом систему,
2. Унапредити комуникацију и понашање здравственог особља према ромским пацијентима,
3. Развити препоруке и моделе добре праксе за дугорочно смањење дискриминације у здравству.

Средства за реализацију Програма „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома“ у износу од 325.000,00 динара планирана су

Одлуком о буџету града Крагујевца за 2026.годину („Службени лист града Крагујевца“, број 24/25), на Разделу 6- Градска управа за друштвене делатности, Програмска класификација 1801- Програм 12- Здравствена заштита, ПА/П 0003- Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље, Функција 740 – Услуге јавног здравства, број апропријације 94, Економска класификација 424 – Остале специјализоване услуге, у износу од 6.000.000,00 динара.

СКУПШТИНА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА

Број: _____

У Крагујевцу, _____ 2025. године

ПРЕДСЕДНИК,

Ивица Момчиловић

Република Србија
Град Крагујевац
Градска управа за финансије и јавне набавке
Број: 145/25-XXVI-03
Датум: 08.12.2025. године
Крагујевац

Градска управа за друштвене делатности
Секретаријат за друштвене делатности
Одељење за јавно здравље

Предмет: Обавештење

Дописом број XXV-993/25 од 08. децембра 2025. године, тражено је обавештење о усклађености Нацрта Програма на:

- Анализу здравственог стања становништва, рада и ефеката здравствене службе на територији града Крагујевца,
- Контролу здравствене безбедности хране са градских тржница,
- Контролу квалитета воде за пиће из јавних чесама,
- Контролу нутритивне и енергетске вредности оброка из колективне исхране деце и одраслих,
- „Здравље без предрасуда: Едукација здравствених радника у циљу сузбијања дискриминације Рома”,
- Информације се, заштити се – Програм превенције и едукације о ХПВ инфекцији на територији града Крагујевца,
- Мобилизација и мотивација жена за одазивање на скрининг преглед у циљу раног откривања рака дојке,
- Синдром сагоревања на раду и утицај на ментално здравље у популацији радноактивног становништва града Крагујевца.

Градска управа за финансије и јавне набавке обавештава вас да су, Одлуком о буџету града Крагујевца за 2026. годину („Службени лист града Крагујевца”, број 24/25), у оквиру раздела 6 – Градска управа за друштвене делатности, програм 12 – Здравствена заштита, програмска активност 0003 – Спровођење активности из области друштвене бриге за јавно здравље, функција 740 – Услуге јавног здравства, број апропријације 94, економска класификација 424 – Специјализоване услуге планирана средства у износу од 13.000.000 динара.

На основу наведеног, обавештавамо вас да је Нацрт Програма распореда средстава усклађен са Одлуком о буџету града Крагујевца за 2026. годину („Службени лист града Крагујевца”, број 24/25).

ВД Начелника
Милијана Ратковић

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ КРАГУЈЕВАЦ
INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH KRAGUJEVAC

Датум / Date 11.10.2025 год.

Наш знак / Our ref

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ

ГРАДСКОЈ УПРАВИ ЗА ДРУШТВЕНЕ ДЕЛАТНОСТИ ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ

ПРОГРАМ

„ЗДРАВЉЕ БЕЗ ПРЕДРАСУДА: ЕДУКАЦИЈА ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА У ЦИЉУ СУЗБИЈАЊА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ РОМА“

У Крагујевцу

31.10.2025. год.

В.Д. Директора ИЗЈЗ Крагујевац

Проф. др Снежана Радовановић

1. Увод и позадина проблема

Према резултатима Пописа становништва, домаћинстава и станова 2022. године у Републици Србији је регистровано 131 936 Рома, или 2,05% од укупног броја становника Србије. У односу на Попис из 2011. године код Рома у Србији је забележен популациони пад који треба посматрати из различитих углова; оног који је одређен природном компонентом која је код Рома позитивна; из угла миграционе компоненте чији статистички исказ је тешко потврдити на директан начин; и из угла који је својствен за ромску популацију и остале флотантне етничке групе, а односи се на променљивост исказа о националној припадности у пописима становништва. Према резултатима Пописа 2022. године више од $\frac{1}{3}$ Рома је сконцентрисано у Регионима Јужне и Источне Србије (38,4%) и Војводине (31,0%). У Београдском региону је пописано 17,6%, а у Региону Шумадије и Западне Србије 13,0% од њиховог укупног броја у Србији.

Иако Устав гарантује право на здравствену заштиту, ромска популација се суочава са системским препрекама, дискриминацијом и културолошким неразумевањем које ограничавају њихов приступ здравственим услугама и умањују поверење у систем. Ове препреке укључују административне компликације, комуникацијске баријере и културне предрасуде, које додатно погоршава социо-економска рањивост. Здравствени радници имају кључну улогу у обезбеђивању једнаког приступа квалитетној здравственој заштити за све пацијенте, укључујући маргинализоване заједнице попут ромских заједница. Превазилажење ових неједнакости захтева информисан, културно осетљив и родно одговоран приступ здравствених радника. Ромска популација у Србији има значајно нижи ниво здравствене писмености и обухват превентивним прегледима у поређењу са већинском популацијом, што негативно утиче на њихове здравствене исходе.

Дискриминација и даље представља озбиљан изазов, трећина ромских пацијената пријављује неједнак третман у здравственим установама и избегава одлазак лекару због негативних претходних искустава. Многи ромски пацијенти имају утисак да су здравствени радници према њима мање пажљиви, да их превише испитују или показују пристрасност. На пример, Ромкиње су известиле о случајевима у којима су здравствени радници одбили физички контакт током прегледа, што су оне приписале стереотипима.

Социо-економски фактори додатно компликују ситуацију. Више од 60% ромских

домаћинстава у Србији нема приступ основној санитарији, што повећава учесталост болести као што су туберкулоза и хепатитис. Географска изолованост, с обзиром на то да многе ромске заједнице живе у удаљеним руралним областима или неформалним насељима, додатно отежава приступ здравственим установама. Ромски пацијенти се неретко ослањају на чланове породице као пратњу приликом посета лекару због неповерења и страха од дискриминације, што смањује њихову самосталност у тражењу неге.

2. Општи циљ пројекта:

Допринос изградњи инклузивног и недискриминаторног здравственог система у коме сви грађани, укључујући ромску популацију, имају равноправан приступ здравственој заштити.

3. Специфични циљеви:

1. Повећати знање и сензибилисање здравствених радника за положај Рома и проблем дискриминације у здравственом систему.
 2. Унапредити комуникацију и понашање здравственог особља према ромским пацијентима.
 3. Развити препоруке и моделе добре праксе за дугорочно смањење дискриминације у здравству.
-

4. Циљна група:

- Примарна: 60 здравствених радника (лекари, сестре, административно особље)
 - Индиректна: Ромска популација у локалној самоуправи
-

5. Активности:

A1. Израда програма и материјала за едукацију

- Садржај: закони о забрани дискриминације, културолошка осетљивост, комуникацијске вештине
- Материјали: приручник, презентације, сценарији случајева

A2. Реализација 5 едукативних радионица

- Рад са малим групама
- Употреба студија случаја, симулација и дискусија

A3. Израда препорука и завршни извештај

- Анализа резултата
- Препоруке за системске мере (нпр. редовне обуке, присуство здравствених медијатора)

6. Индикатори успеха:

Циљ	Индикатор	Начин мерења
-Повећање знања о дискриминацији	Најмање 80% учесника показује боље резултате на пост-тесту	Анкетни упитници пре и после обуке
-Повећана сензибилност и разумевање ромских проблема	90% учесника изражава спремност за примену новог знања	Евалуациони упитник
-Успешно спроведене обуке	5 радионица реализовано, 60+ учесника	Присуство, извештаји са догађаја
-Препоруке за даљи рад	Израђен финални документ са предлозима	Програмски извештај

7. Ризици и мере ублажавања:

Ризик	Мера
Недовољна мотивација здравствених радника	Сарадња са управом установа
Технички/логистички проблеми	Правовремена организација, резерва алтернативног простора
Стереотипи и отпор према теми	Искусни модератори, фокус на практичне последице и етику

8. Одрживост пројекта:

- **Институционална:** Пројекат подстиче укључивање антидискриминационих тема у редовне интерне едукације здравствених установа.
- **Финансијска:** Нискобуџетне едукативне активности могу се спроводити и након пројекта, са минималним трошковима.
- **Социјална:** Јачање поверења између ромске популације и здравствених радника може трајно побољшати здравствене исходе у заједници. Значајну улогу у томе имају здравствени медијатори.
- **Мултипликативни ефекат:** Приручници и методологија могу се пренети у друге градове/општине.

9. Партнери (опционо):

- Домови здравља и здравствене установе виших нивоа здравствене заштите
- Канцеларије за инклузију Рома
- НВО које се баве људским правима и јавним здрављем

- Министарство здравља / локална самоуправа

10. Буџет (пример):

Рачун	Износ (РСД)
Хонорари за едукаторе (5 дана)	200.000
Штампа едукативног приручника (50 примерака)	30.000
Простор, логистика, освежење	50.000
Материјал за радионице	15.000
Администрација и извештавање	30.000
УКУПНО:	325.000

11. Временски оквир (гантограм по месецима):

Активности	M1	M2	M3	M4
Припрема и организација	+			
Израда материјала	+			
Реализација обука		+	+	
Евалуација и извештај				+

РУКОВОДИЛАЦ ПРОГРАМ

Руководилац програма је проф. др Сања Коцић, специјалиста Социјалне медицине, субспецијалиста Здравственог васпитања

НОСИЛАЦ ПРОГРАМА

Институт за јавно здравље Крагујевац, Николе Пашића 1, 34000 Крагујевац; ВД Директора проф. др Снежана Радовановић